

Přednostní pohledávky podle zák. č. 64/31 Sb. z. a n. ve vyrovnávacím řízení.*)

Napsal Dr. Stanislav Jurášek.

Vyrovnávací řád vypočítává v § 26 pohledávky, jež požívají v řízení vyrovnacím práva přednostního a jež tudíž nejsou vyrovnáním dlužníka dotčeny. Věřitelé těchto pohledávek mají nárok na přednostní uspokojení až do výše své pohledávky bez ohledu na majetkový stav dlužníka a na pohledávky vyrovnacích věřitelů.

Pohledávky tyto jsou:

1. útraty vyrovnacího řízení; k nim náležejí zejména veškeré výdaje spojené s dohledem na obchodování dlužníkově a s prozkoumáním jeho majetkového stavu;

2. pohledávky z právních jednání dlužníka a vyrovnacího správce za něho jednajícího, která jsou podle § 10 dovolena k dalšímu vedení dlužníkově podniku;

3. veřejné daně (odbytné a berní pachtovné) a dávky, poplatky, cla, příspěvky k sociálnímu pojištění, které dospěly za řízení nebo nejdéle tři roky před jeho zahájením a nedojdou zaplacení z věcí za ně ručících;

4. nezbytně nutné výdaje na dlužníkův pohřeb;

5. pohledávky dlužníkových zaměstnanců z poměru služebního nebo pracovního, zejména ze služebních platů a mezd za poslední tři roky před zahájením řízení, náhradní nároky pro předčasné zrušení služebního nebo pracovního poměru, pokud nepřesahují částku úplaty za tři roky, nároky na vrácení služebních kaucí, nároky ze zápůjček poskytnutých zaměstnavateli ku provozování podniku srážkou ze mzdy, dále pohledávky obchodních jednatelů za majitelem obchodu na zaplacení provise a náhradu hotových vydání, jichž bylo nabyto nebo které dospěly v posledních třech letech před zahájením vyrovnacího řízení; všechny tyto nároky s omezením, že přednostní právo přísluší, mimo nároky na náhradu hotových vydání a vrácení kaucí, jednotlivému věřiteli toliko do nejvyšší částky 24.000 Kč;

6. pohledávky zařízení určených ku podpoře dlužníkových zaměstnanců v nemoci, invaliditě nebo stáří nebo jejich vdov, sirotek a rodinných příslušníků;

*) Předneseno v semináři civ. řízení soudního prof. Hory.

7. pohledávky lékařů, porodních asistentek, ošetřovatelů nemocných, zvěrolékařů a lékáren za odborné úkony nebo dodávky, pokud tyto pohledávky vznikly proti dlužníku v posledním roce před zahájením řízení;

8. pohledávky za vyplacení vkladu proti ústavu přijímajícímu úsporné vklady, pokud nepřesahují u jednotlivého věřitele částku 200 Kč.

Přednostní pohledávky vypočítával § 23 vyr. řádu rak. Proti tomuto jsou tyto nyní rozšířeny. Pohledávky ad 1.—3. uvedené shodují se v podstatě s ustanovením č. 1 a 2 § 23 v. ř. r. Při nákladech na pohřeb dlužníka nerozlišuje zákon, zda dlužník zemřel před anebo po zahájení vyrovnání. Vždy jest nyní nahraditi jen nutné výdaje na pohřeb dlužníkův. Důvodová zpráva vlád. návrhu odůvodňuje ustanovení toto tím, že stav jmění dlužníka, zemřevšího před zahájením vyrovnání byl jistě takový, že je nutno, aby se vynaložily jen náklady nezbytně nutné na jeho pohřbení. Nebylo-li tomu tak, přicházejí pak pohledávky ty mezi pohledávky vyrovnacích věřitelů.

Rozšíření přednostních pohledávek nastalo též při ustanovení ad 5, a to o nároky na vrácení služebních kaucí bez ohledu na výši a nároky na vrácení zápůjček poskytnutých zaměstnavateli ku provozování podniku srážkou ze mzdy. Pohledávky zaměstnanců, ať se jednalo o poměr služební nebo pracovní, byly prodlouženy na tři roky před zahájením vyrovnání se zachováním nejvyšší částky 24.000 Kč. Ustanovení tato jsou hlavně v zájmu zaměstnanců nižších kategorií, jichž mzdy nedosahují po většině ani ve třech letech výše 24.000 Kč. Lhůtou tříletou a limitem 24.000 Kč nejsou omezena hotová vydání zaměstnanců (obchod. jednatelů) dlužníka.

Bod 6. zařaden do zákona na podnět kruhů zaměstnaneckých v ústavně právním výboru senátu, a to vzhledem k ustanovení zákona č. 221/24 Sb. z. a n. ve znění zák. č. 184/28 Sb. z. a n. Dosud náklady léčení za pojištěnce, pojištěného podle citovaného zákona nepožívaly přednostního pořadí, nýbrž byly zařadovány mezi pohledávky veřejné.

Ježto dlužník je povinen nésti náklady za léčení svých příslušníků již podle zákona, neurčuje se v bodě 7 § 26 vyr. řádu, že pohledávky tyto mají se týkati také příslušníků

rodiny dlužníka neb jeho osob služebných, jak to činil § 23 vyr. ř. rak.

Ustanovení bodu 8 o přednostním právu malých vkladatelů na vklady do výše 200 Kč převzato z práva slov. (§ 31 vyr. ř. slov.). Ustanovením tímto budou chráněni před újmou aspoň ti, kteří ze svých skromných výdělků si nemohli ušetřit více. Vklady, přesahující u jednotlivého věřitele 200 Kč, patří plnou částkou mezi pohledávky vyrovn. věřitelů.

Pro pohledávky uvedené v § 26 vyr. ř. je možno vésti jakékoliv exekuce i během vyrovnacího řízení a to bez ohledu na stav vyrovnání (§ 12 vyr. ř.). Exekuce vedeny jsou proti dlužníku a nikoliv proti vyrovnacímu správci, ježto dlužník zahájením vyrovnacího řízení nepozbývá způsobilosti nakládati se svým majetkem, jako je tomu při prohlášení konkursu (§ 3 konk. ř.). Vyrovnací správce je však oprávněn zasáhnouti, ježto nejde o případy řádného hospodaření. Vedení exekuce stavěti se na odpor není však oprávněn.

Šedesátidenní lhůta, stanovená pro zánik práv na oddělené uspokojení, nabytých exekucí před zahájením vyrovnacího řízení, neplatí pro přednostní pohledávky (§ 14 odst. 1 vyr. ř.). Pokud se exekuce týkala veřejných dávek, nerozlišoval § 12 v. ř. rak., zachovávající práva nabytá exekucí v této lhůtě, a podobně i § 12 konk. ř. rak., zda běželo o pohledávky privilegované či nepřilegované. Obdobné ustanovení ponecháno nezměněně pouze při konkursech (§ 13 k. ř.), kdežto při vyrovnání omezeno pouze na veřejné dávky, požívající p r á v p ř e d n o s t n í c h (§ 26 č. 3 vyr. ř.).

Za platnosti dřívějšího práva nebylo k přednostním pohledávkám ve vyrovnacím řízení náležitě přihlíženo. Vyrovnací řád neměl také ustanovení o přihláškách pohledávek a stanovil jen v § 4 č. 6 vyr. ř. rak., že v ediktu vyrovnacím jest uvéstí vyzvání k věřitelům, aby své pohledávky přihlásili do určité lhůty před rokem. V důsledku § 63 v. ř. r. bylo nutno použití ustanovení konkursního řádu o přihláškách (§§ 103 a 104 k. ř. r.). Vyr. řád neukládal také přednostním věřitelům, aby své pohledávky přihlásili a nepřihlášení jich k vyrovnání, třebaš vědomé, nemělo na existenci pohledávky vlivu.

Přihlášení přednostních pohledávek mělo spíše význam pouze evidenční a možno říci, že mnohdy byly tyto pohle-

dávky dlužníkovi s výhodou, ježto ani vyrovnací komisař ani vyrovnací správce se o pohledávky ty nestarali. Zapsáním jich do seznamu přihlášek a odečtením jich od aktiv dlužníkových byl úkol přednostních pohledávek ve vyrovnacím řízení skončen, bez ohledu na to, zda tyto dojdou kdy od dlužníka uspokojení. Výhoda dlužníková mohla spočívat v tom, že zvýšením takovýchto pohledávek (služné přes jeden rok, daně a dávky starší tří let a pod.) snižováno bylo aktivum dlužníkové a tím dána možnost k nabídnutí menších vyrovnacích kvot vyrovnávacím věřitelům. Bylo-li žádáno o zaplacení jich, bylo nutno, pokud nebylo pro ně exekučního titulu, domáhati se jich žalobou, jež nemusela vždy skončiti ve prospěch přednostního věřitele. Tím se stávalo, že přednostní věřitelé mnohdy nedostali ani to, co jim mělo býti již vyplaceno před vyrovnáním anebo za něho plným obnosem (§ 46 odst. 2 vyr. ř. rak.), zatím co vyrovnávací věřitelé dostali aspoň část svých pohledávek a to ne-li od dlužníka, tedy od těch, kdož se za vyrovnání dlužníka zaručili. Přednostní pohledávky byly ponechány svému osudu.

Jelikož takovýto osud přednostních pohledávek byl téměř všeobecný, pamatoval nový vyrovnávací řád na ně poněkud více, nežli to činil vyrovnávací řád rakouský.

V §§ 42—45 vyrov. řízení upraveny jsou nově předpisy o přihlašování pohledávek vyrovnávacích věřitelů, a to obdobně jako v konkursním řízení a stanoveno, že i přednostní věřitelé musí své pohledávky přihlásiti (§ 43 odst. 4). Nepřihlášení jich neznačí ovšem ztrátu nároku. Přihlášky přednostních pohledávek budou správcem zapsány do seznamu zvlášť. O pohledávkách přihlášených, tedy i o pohledávkách přednostních věřitelů, musí se vyjádřiti jak vyrovnávací správce, tak i dlužník. Správce je povinen předložiti seznam přihlášek dlužníkovi, který se musí o každé pohledávce vyjádřiti. Nevyjádří-li se dlužník o pohledávce, stanoví zákon domněnku, že pohledávku uznává (§ 44 odst. 2), pokud snad odepření tohoto vyjádření o přihlášených pohledávkách nezavdá důvod k zastavení vyrovnávacího řízení (§ 65 odst. 1 č. 6 vyrov. řízení). Výsledek svého šetření a své vyjádření musí vyrov. správce uvést v seznamu při každé jednotlivé pohledávce (§ 44 odst. 3).

Již tímto ustanovením je dána větší kontrola co do řád-

ného rozřídování na pohledávky přednostní a ostatní. Leč vyrovnací řád se o ně postaral ještě mnohem lépe. Vládní návrh zákona v důvodové zprávě (str. 140) praví, že uspokojení přednostních věřitelů, zejména zaměstnanců dlužníkových, nebývá často věnována náležitá pozornost a že přednostní věřitelé mnohdy vycházejí zcela na prázdno. Proto bylo dáno do nového vyrov. řádu ustanovení, že přednostní pohledávky mají býti na žádost věřitele zajištěny (§ 54 odst. 1). Podobné ustanovení má i jugoslávský vyrov. řád z r. 1930 v § 47. Ustanovením tímto přiblížili se přednostní věřitelé mimokonkursního vyrovnání věřitelům podstaty a věřitelům I. a II. tř. při nuceném vyrovnání v konkursu (§ 150 konkurs. řádu). § 150 odst. 1 konkurs. řádu praví, že pohledávky podstaty a pohl. I. a II. tř. jest při nuceném vyrovnání uspokojiti úplně, t. j. hotově zaplatiti, resp., jsou-li sporné, zajistiti, zejména složením na soudě (§ 150 odst. 1 a § 134 odst. 1 konkurs. řádu).

Konkursní správce musí prokázati konkurs. soudu, že ustanovení tomuto bylo vyhověno před tím, než konkurs bude zrušen (§ 159 konkurs. řádu). Konkursní soud musí pečovati z úřední moci o to, aby podmínkám § 150 odst. 1 konkurs. řádu bylo vyhověno, a odpovídá za škodu přednostnímu věřiteli způsobenou, kdyby tuto povinnost zameškal.

Třeba, že se v § 150 konkurs. řádu mluví o zaplacení zjištěných pohledávek podstaty a pohledávek I. a II. tř., přece soudu stačí i prohlášení věřitele, o něž jde, že s nuceným vyrovnáním souhlasí, a netřeba se již soudu starati, jak pohledávku svou si dal věřitel ten zajistiti. Jest tedy přípustno i zajištění pohledávek nesporných (a netřeba jich zaplacení), a to podle dohody úpadce a toho kterého věřitele, jenž pak dá soudu prohlášení, že se zrušením konkursu souhlasí.

Obdobně jest nyní postupovati i ve vyrovnání mimokonkursním, pokud se týče přednostních věřitelů, a to v důsledku § 54 odst. 1 in fine vyrov. řízení, jenž se svým obdobným ustanovením přiblížil k § 150 konkurs. řádu (viz důvodovou zprávu vlád. návrhu str. 140).

Praxe vykládajíc § 54 odst. 1 vyrov. řízení není ustálena, ba naopak možno říci, že provádění tohoto ustanovení zákona jí působí značné potíže. Praxe ustanovení to buď pře-

hlíží, neb mu dává jiný smysl, než jaký měl na mysli zákonodárce, a to na úkor přednostních věřitelů. Zákonodárce měl na mysli při redakci § 54 odst. 1 vyrov. řízení obdobné předpisy § 150 konkurs. řádu (dův. zpráva str. 140) a chtěl pomoci přednostním věřitelům, kteří vyrovnáním mnohdy nejvíce trpěli, ač pohledávky jejich měly býti plně uspokojeny. Proto vsunuto bylo do zákona toto ustanovení o zajišťování přednostních pohledávek. Z toho vysvítá, že zákonodárce neměl na mysli rozšířiti zákon pouze o ustanovení, která by neměla určitý, zákonodárcem sledovaný účel. Zákonodárce, odvolávaje se při vsunutí tohoto ustanovení v důvodové zprávě na § 150 konkurs. řádu, měl na mysli případy nuceného vyrovnání v konkursu. Tímto ustanovením chtěl zákonodárce zajistiti přednostním věřitelům zaplacení jich pohledávek, jež v mnohých případech nebyly vůbec placeny, ježto dlužníka při vyrovnání vůbec netížily a jednalo se mu pouze o věřitele s právem hlasovacím. Zajištěním přednostních pohledávek má věřiteli této pohledávky dostati se plného uspokojení, na které má právo již podle zákona.

Soudy, odvolávajíce se na to, že zákonodárce nevyjádřil jak se mají privilegované pohledávky zjišťovati, buď,

1. žádosti přednostních věřitelů o zajištění svých pohledávek přehlížejí a postupují obdobně jako za platnosti dřívějšího práva a vyrovnací správce ani mnohdy v seznamu přihlášek žádost podobnou nepoznamenají. Ustanovení toto je pokládáno prostě za nepraktické;

2. vyžadují od věřitele, který žádá od zjištění, aby uvedl věci resp. práva dlužníková, na nichž chce míti své právo zajištěno. Neučiní-li tak, nepřihlíží se k jeho žádosti o zajištění;

3. zastávají názor, že není věcí soudu, aby jakkoliv spolupůsobil při zajištění přednostních pohledávek. Úkol soudu jest prý vyčerpán již tím, že dlužníkovi k žádosti přednostního věřitele je nařizeno, aby jeho pohledávky zajistil. Učiní-li tak dlužník anebo neučiní-li, o to starati se není již věcí soudu, a tento vyrovnání potvrdí a ukončí bez ohledu na to, jak anebo zda usnesení jeho o zajištění bylo provedeno.

Ať se praxe drží kteréhokoliv z těchto názorů, vždy dojde se k výsledku takovému, že ustanovení o zajištění je

pouhou frází a nemá žádných právních účinků pro ty, jež zákonodárce chtěl chrániti.

Případ ad 1. lze charakterisovati jako případ z nouze, ježto jej také neodůvodňují.

Případ ad 2. pak odůvodňují tím, že není věcí soudu, nýbrž věřitele, aby tento se staral o zajištění svých pohledávek. Neví-li, jak si je zajistiti, nese sám toho důsledky.

Případ ad 3. pak odůvodňují tím, že zákonodárce neřekl, jak se mají pohledávky tyto zajistiti, a co se má státi, nebudou-li zajištěny. Ježto v § 58 vyr. ř., kde jsou uvedeny důvody, kdy lze vyrovnání odepřít, není důvod tento uveden ani jako důvod fakultativní, není také soud povinen se starati, zda usnesení jeho o zajištění bylo také provedeno a jest oprávněn vyrovnání bez ohledu na toto usnesení potvrditi a vyrovnávací řízení ukončiti.

Názor tento je ovšem mylný. Kam by se poděl úmysl zákonodárce zajistiti přednostní pohledávky před vyrovnacími pohledávkami, zvláště, když pohledávky ony mají býti plně, ba případně i ihned zaplacený? Úmysl ten by se minul cílem a nebude-li ustanovení to vyloženo podle §§ 6 a 7 ob. zák. ob., bude nutno je vykládati podle § 8 ob. zák. ob., čehož však asi nebude vzhledem k důvodům níže uvedeným třeba.

Kam by se poděla vážnost soudu, když by mohlo usnesení soudní, tak významného rázu jako je zajištění pohledávek, býti povinnou stranou ignorováno? Jak by se měla domoci oprávněná strana, aby usnesení soudní, před nímž má míti každý občan úctu, bylo provedeno? Dejme tomu, že vyrovnací komisař nařídí usnesením dlužníku, aby přednostní pohledávky zajistil, a ve vyrovnání pak pokračuje bez ohledu na toto usnesení. Usnesení toto, nabude-li moci práva, je vykonatelné (§ 70 vyr. ř., § 189 odst. 5 konk. ř.). Co však přednostní věřitel tím získá, když pohledávku svou může vymáhati i za vyrovnacího řízení i bez tohoto usnesení a nemusel se vůbec dovolávat dobrodiní zákona? Neutrpkěla by tím vážnost soudu a úcta před právním řádem vůbec? Není tedy možno, aby praxe postupovala tak, jak si sama ustanovení o zajištění přednostních pohledávek vykládá, ač není pochyby, jak zákonodárce si zajištění takových pohledávek představoval.

Pokud se týče zajištění přednostních pohledávek, sho-

duje se literatura v tom, že jest zde třeba užítí ustanovení § 134 odst. 1. konk. ř., t. j. složení k soudu, a to v důsledku ustanovení § 70 vyr. řádu. (Viz Hora: Řády konkursní, vyrovnací a odpůrcí, str. 319, Voska: Konkursní, vyrovnací a odpůrcí řády, str. 548; nepřímou též Karmán: Řády konkursní, vyrovnací a odpůrcí, str. 290.) Hora na str. 319 sice praví, že neplatí co do zajištění ustanovení § 150 konk. ř., avšak má na mysli pouze to, že přednostní pohledávky jest zajištěny vždy, tedy i když jsou zjištěny, kdežto podle § 150, odst. 1. k. ř. nesporné pohledávky za podstatou a pohledávky první a druhé třídy musí býti zaplacený.

Zákonodárce nepovažoval za nutno, aby v novém vyr. ř. zvlášť upravoval otázku zajištění vzhledem k ustanovení § 54 odst. 1 vyr. ř., když již je upravena v konkursním řádě (§ 134) a podle ustanovení § 70 vyr. ř. jest použití předpisů konk. ř., nemá-li vyr. řád jiného ustanovení. Ježto již bývalý vyr. řád mluvil o zajištění (§ 46 odst. 4 v. ř. r.) a v právnické literatuře nebylo sporu o způsobu takového zajištění, nebyla otázka tato zvlášť upravována, když objekt zajištění se rozšířil. Zajištění podle § 46 odst. 4 vyr. ř. rak. mělo se státi podle § 133 konk. ř. rak., a to v důsledku ustanovení § 63 vyr. ř. r. (Viz Voska: Řády konkursní, vyrovnací a odpůrcí z r. 1926, str. 412, pozn. 5; Bartsch-Pollak (druhé vydání 1927), který ve výkladu k § 46 odst. 4 vyr. ř. rak. praví: »Die Sicherstellung geschieht nicht nach § 56 Z. P. O. und nicht nach des Schuldners Belieben, sondern durch den Erlag bei Gericht (§ 133 Ab. I K. O., § 63 Ausgl. O.).«

Ustanovení podobné § 46 odst. 4 v. ř. r. má § 54 odst. 3 vyr. ř. čsl. Není sporu, že pohledávky v tomto ustanovení uvedené jest zajistiti podle § 134 odst. 1 konk. ř. v důsledku § 70 vyr. ř. Též literatura se shoduje, že zajištění v případě § 54 odst. 3 má se státi podle § 134 odst. 1 konk. řádu. (Viz Hora: Řády konkursní, vyrovnací a odpůrcí, str. 319, pozn. 13; Voska: Konkursní, vyrovnací a odpůrcí řády, str. 548; Karmán: Řády konkursní, vyrovnací a odpůrcí, str. 290.)

Tím není sice vyloučeno, aby zajištění nestalo se jiným vhodným a účelným způsobem podle předpisů obec. zákona občanského (§ 1373), není však řečeno, že by se zajištění mělo státi jediné podle předpisů ob. zák. obč., jak míní Weiss,

jenž v pozn. k § 54 odst. 1 praví: »Die neue Bestimmung über Sicherstellung der bevorrechteten Forderung (§ 26 Ausgl. Ord.), z. B. der Forderungen der Dienstnehmer ist als Anspruch auf Sicherstellung nach den Vorschriften des bürgerliches Rechtes (§ 1373 ff a. b. G. B.) zu verstehen.« Ježto právo konkursní a vyrovnací je právem speciálním, jest nejprve užití předpisů tohoto práva a není-li to možno, pak teprve práva obecného.

Jest sice pravda, že ve vyr. řádě není dána sankce na nesplnění zajištění pro tento nový případ, avšak není možno ustanovení to vykládat tak, aby výklad ten minul se úplně účelem, který byl zákonodárcem sledován. Proto nelze-li zákon vyložiti podle slov zákona, jest jej vyložiti podle úmyslu zákonodárcova (§ 6 ob. zák. obč.).

Poněvadž zákonodárce měl v úmyslu přednostním věřitelům pomoci, a to za přispění vyrovnacího soudu, jest míti za to, že zajišťování přednostních pohledávek má býti v souvislosti s potvrzením vyrovnání, třebaž to zákonodárce nevyjádřil v § 58 vyr. řádu *expressis verbis*, jak tomu jest v § 159 konk. řádu při nuceném vyrovnání.

Vyrovnací soud jest povinen o návrhu přednostního věřitele na zajištění jeho pohledávky jednati, o něm rozhodnouti, ať kladně či záporně. Proti zápornému rozhodnutí má účastník právo rekursu (§ 192 konk. ř., § 70 vyr. ř.), kladné pak po právní moci jest vykonatelné (§ 189 odst. 5 k. ř., § 70 vyr. ř.) a soud vyr. má s potvrzením vyrovnání vyčkati, až vykonatelné toto usnesení bude ve lhůtě, dané vyr. komisařem, provedeno.

Vzniká ještě další otázka: nejedná-li vyr. soud o návrhu přednostního věřitele na zajištění a potvrdí-li přijaté vyrovnání, má takový věřitel proti tomuto potvrzení právo rekursu? Zajisté že ano, a to přímo pro vady řízení (§ 58, odst. 1, č. 2 vyr. řádu). Jednak vyrovnací správce je povinen zapsati přihlášky přednostních pohledávek odděleně do seznamu a zajisté i poznamenati žádost přednostního věřitele na zajištění v seznamu přihlášek — vždyť proto také máme ve vyr. řádě nově upravené předpisy o přihláškách — jednak soudce je povinen, i když vyr. správce to opomenul učiniti, sám k návrhu tomu nějaké stanovisko zaujmouti, vždyť jeden

stejnopis zůstává vždy u vyrov. soudu. Neučiní-li tak, jest proto přednostní věřitel oprávněn podat proti potvrzení vyrovnání rekurs (§ 192 konk. ř., § 70 vyr. ř.), a to bez ohledu na ustanovení § 59 vyr. řádu. Neměla-li by se pak rekursem situace jeho zlepšiti, jak také zákon má na mysli, proč by tedy vůbec rekurs podával a proč by vůbec žádal vyrovnací soud o pomoc, jak podle zákona je oprávněn?

Situace vyrovnacích věřitelů byla novým řádem zlepšena také ustanovením § 63 vyr. řádu. Mohou žádati o povolení exekuce již na základě výpisu ze seznamu přihlášek, nebyla-li jejich pohledávka ve vyrov. řízení popřena a nabylo-li soudem potvrzené vyrovnání právní moci. Exekuci je možno vésti nejen proti dlužníku, nýbrž i proti těm, kdož se za vyrovnání dlužníka zaručili. Účastní tohoto nového předpisu jsou sice i věřitelé s pohledávkami přednostními, pokud pohledávky jejich nebyly dlužníkem popřeny, avšak přednostní věřitelé mohou vésti exekuci pouze proti dlužníkovi, nikoliv i proti ručitelům. (Karmán míní, že exekuci proti ručitelům lze vésti i pro pohledávky přednostní a to do výše celé pohledávky. — Řády konkursní vyrovnací a odpůrcí str. 303. — Mínění toto však těžko dá se hájiti.) Zde je také vidno, že postavení přednostních věřitelů je horší, ježto exekuce proti dlužníkovi zůstávají pravidelně bezvýsledné. Vyrovnací věřitelé mají pak možnost domáhati se zaplacení na ručitelích, o nichž má býti jisto hned při přijetí vyrovnání, že jsou s to, aby závazku tomuto dostáli. Vyrovnací věřitelé dostanou svých 45%, resp. více, zatím co přednostní věřitelé, kteří měli býti plně uspokojeni, vyjdou snad úplně na prázdno.

Z toho je také zjevno, že nedbá-li se v praxi předpisu § 54 prvního odst. in fine, je postavení přednostních věřitelů — srovnáno s věřiteli ostatními — ještě horší nežli bylo za platnosti starého řádu, poněvadž vyrovnací věřitelé jsou ušetřeni nákladů, spojených se získáním exekučního titulu.

Na otázku, zda ještě platí sdělení ministerstva spravedlnosti č. 48 (č. 11.636/27) z r. 1927, kterým se dává soudům na vědomost sdělení presidia nejv. soudu co do ochrany přednostních věřitelů v mimokonkursním vyrovnání, jest odpověděti záporně. Presidium nejvyššího soudu sdělilo na návrh

ministerstva spravedlnosti, že nelze užítí v mimokonkursním vyrovnání předpisu § 150 odst. 1 konk. ř. a § 157 konk. řádu co do zajištění přednostních pohledávek a že nezajištění jich není závadou odepření potvrzení přijatého vyrovnání. Jako důvod nejv. soud uvádí, že pohledávky tyto nejsou vyrovnáním vůbec dotčeny a netřeba se soudu starati o jich zajištění, neboť mohou býti během vyrovnání plně zaplacený, resp. exekucí vymáhány (§ 63 vyr. ř., §§ 150, 157 konk. ř.). Novým vyrovnacím řádem pozbylo však toto min. sdělení významu a soudy nemohou se jím řídit; neboť nový zákonodárce výslovně ustanovil, že pohledávky mají býti na žádost přednostního věřitele zajištěny, a uložil to soudům za p o v i n n o s t (arg. »bud'te«).

Přes to, že zákonodárce nestanovil zvláštní sankci na ustanovení § 54 odst. 1 in fine, nelze ustanovení toto přehlížeti, zvláště, je-li zjevno (viz důvodovou zprávu str. 140), že zákonodárce chtěl postavení přednostních věřitelů zlepšiti, třebaš na úkor věřitelů samých.

Nebude-li ustanovení o zajištění přednostních pohledávek vyloženo presidiem nejvyššího soudu anebo judikaturou jeho ve prospěch přednostních věřitelů tím způsobem, že jest zde použití obdobně předpisů konkursního řádu o nuceném vyrovnání (§§ 150 odst. 1 a 159 konk. ř., § 70 vyr. ř.), mine se úmysl zákonodárcův zlepšiti postavení přednostních věřitelů úplně svého cíle, ježto místo zamýšleného zlepšení by nastalo vlastně zhoršení postavení přednostních věřitelů.

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Vrchní rozsudí smluvčího soudu honebního, který byl ustanoven pro škody na stromoví, nemůže býti vrchním rozsudím pro škody jiné.

J. J. podal u okresního úřadu v K. žalobu na majitele honitby E. T. o náhradu škody, jež mu byla způsobena zvěří na špenátě a na jabloni.

Okresní úřad přidělil vyřízení žaloby vrchnímu rozsudímu J. P. v K. Tento uznal žalovaného povinným zaplatiti žalobci škodu na špenátě částkou 300 Kč a škodu na jabloni 30 Kč.

Majitel honitby ve zrušovací stížnosti mimo jiné vytkl, že roz-